

Analiza financijskog stanja i poslovanja poduzeća na temelju financijskih izvještaja te pokazatelja uspješnosti i sigurnosti

Damjanović, Ivana

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **The University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić / Veleučilište s pravom javnosti Baltazar Zaprešić**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:129:382308>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-08-09**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository of the University of Applied Sciences Baltazar Zaprešić - The aim of Digital Repository is to collect and publish diploma works, dissertations, scientific and professional publications](#)

VELEUČILIŠTE
s pravom javnosti
BALTAZAR ZAPREŠIĆ
Zaprešić

Preddiplomski stručni studij
Poslovanje i upravljanje

IVANA DAMJANOVIĆ

ANALIZA FINANCIJSKOG STANJA I POSLOVANJA
PODUZEĆA NA
TEMELJU FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA TE POKAZATELJA
USPJEŠNOSTI I SIGURNOSTI

PREDIPLOMSKI ZAVRŠNI RAD

Zaprešić, 2022. godine

**VELEUČILIŠTE
s pravom javnosti
BALTAZAR ZAPREŠIĆ
Zaprešić**

**Preddiplomski stručni studij
Poslovanje i upravljanje**

Usmjerenje Poslovna ekonomija i financije

PREDIPLOMSKI ZAVRŠNI RAD

**ANALIZA FINANCIJSKOG STANJA I POSLOVANJA
PODUZEĆA NA
TEMELJU FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA TE POKAZATELJA
USPJEŠNOSTI I SIGURNOSTI**

**Mentor:
dr.sc. Dragoljub Amidžić**

**Naziv kolegija:
POSLOVNA ANALIZA**

**Studentica:
Ivana Damjanović**

**JMBAG studenta:
0116028017**

SADRŽAJ

SAŽETAK.....	1
ABSTRACT	2
1 UVOD.....	3
2 TEMELJNI PODATCI O DRUŠTVU	4
2.1 Vrijednosti društva.....	4
2.2 Odgovornost društva	5
2.3 SWOT analiza	6
3 FINACIJSKO POSLOVANJE NA TEMELJU RAČUNA DOBITI I GUBITKA. 7	7
3.1 Prihodi	9
3.2 Rashodi	11
3.3 Finacijski rezultat.....	14
4 FINACIJSKO STANJE NA TEMELJU BILANCE.....	16
4.1 Imovina (aktiva).....	17
4.2 Izvori financiranja (pasiva)	24
5 POKAZATELJI EKONOMSKE ANALIZE FINACIJSKIH IZVJEŠTAJA.....	27
5.1 Pokazatelji uspješnosti	27
5.2 Pokazatelji finacijske stabilnosti i ekonomske snage	28
5.3 Pokazatelji aktivnosti	30
5.4 Pokazatelji dodane vrijednosti	31
5.5 Pokazatelji potencijalnog bankrota	32
6 ZAKLJUČAK.....	33
7 IZJAVA	34
8 POPIS LITERATURE.....	35
8.1 KNJIGE.....	35
8.2 INTERNETSKI IZVORI.....	35
9 POPIS TABLICA I SLIKA	36
ŽIVOTOPIS.....	38

SAŽETAK

Poslovnom analizom Koke d.d. kroz financijske izvještaje daje se jasna slika samog položaja poduzeća te se usmjeravaju vodeće pozicije kod donošenja krucijalnih odluka za buduća poslovna planiranja.

Analiza se provodi vertikalnom i horizontalnom metodom financijskih izvještaja kroz financijske pokazatelje koji nam pokazuju uspješnost, financijsku stabilnost i snagu poduzeća, aktivnost ili eventualni potencijalni bankrot.

Dobiveni pokazatelji kod Koke d.d. upućuju na to da se radi o likvidnoj i financijski stabilnoj tvrtki. Solventnost je u trendu poboljšanja iako se financiraju vlastitim i tuđim obrtnim sredstvima što je vidljivo iz negativnog Chas gapa, stoga bi trebali poraditi na smanjenju istog kako bi poboljšali samo poslovanje. EVA ukazuje negativan trend jer je računovodstvena dobit manja od troška kapitala. Indeksi potencijalnog bankrota pokazuju blago uzlaznu putanju no svakako je potrebno poboljšanje i unapređenje poslovne politike. Sigurnost, kvaliteta proizvoda i usluga kao i zadovoljstvo kupaca imperativ su poslovanja i daljnjeg razvoja Koke d.d.

Iz svega navedenoga možemo zaključiti da podizanjem tehnološke razine, ulaganjem u IT, marketinške aktivnosti i stručni potencijal koji omogućuju daljnji razvoj proizvoda i usluga ključ su uspješnog rasta i razvoja Koke d.d.

ABSTRACT

Business analysis of Koka d.d. financial reports gives a clear picture of the company's standing and enables management to make the necessary business planning decisions.

Financial analysis is conducted on financial reports and metrics using both vertical and horizontal methods, which give us insight into company's progress, its financial stability and strength, business activities, or potential bankruptcy.

The results of the analysis for Koka d.d. indicate that the company is liquid and financially stable. Solvency trends have been positive even though the company has been financed through both internal and external working capital, as evident through negative Chas gap, which is why efforts to decrease it are recommended in order to improve business activities. EVA indicates a negative trend as accounting profit is lower than the cost of capital. Indices of potential bankruptcy point to a gradually improving situation, though nonetheless requiring an improvement in business activities. The quality of products and services, as well as high customer satisfaction, are all crucial to continued success and growth of Koka d.d.

Based on all of these indicators, we can conclude that by improving the technology by investing in IT, marketing activity and professional potential that enable further products and services innovation are crucial to successful growth of Koka d.d.

1 UVOD

Financijski izvještaji prikazuju jasnu sliku realnog i objektivnog poslovanja poduzeća. Ovaj završni rad analizirat će uspješnost poslovanja Koke d.d. u 2020. godini na temelju financijskih izvještaja i pokazatelja uspješnosti dobivenih kroz bilancu i računa dobiti i gubitka. Za dodatna objašnjenja koristiti će se bilješke uz financijske izvještaje.

Uočavanje tendencija i promjena dinamika stavki financijskih izvještaja odnose se na horizontalnu analizu gdje ćemo s odabranom baznom godinom uspoređivati prethodnu. Vertikalnom analizom dobiti će se uvid u strukturu izvještaja tako da se sve druge pozicije stavljaju u odnos s aktivom i pasivom bilance. Razmatrat će se profitabilnost i ekonomičnost poslovanja kroz dinamičko razdoblje dvije poslovne godine. Iz bilance poduzeća analizirat će se financijska i ekonomska stabilnost te otpornost na potencijalan bankrot. Kroz pokazatelje likvidnosti sagledat ćemo sposobnost poduzeća za izmirenjem kratkoročnih obveza. Kroz financijsku i ekonomsku snagu sagledat ćemo neto radni kapital, zlatna pravila stabilnosti poduzeća i druge ključne pokazatelje. Kroz pokazatelje stvaranja dodane vrijednosti bit će obrađeno stvaranje vrijednosti za dioničare, percepcija investitora, kao i jačanje ekonomske snage u kontekstu očekivanja vlasnika.

Predmet ovog istraživanja je analiza poslovanja poduzeća Koka d.d. koja će se provesti kroz proces analize konsolidiranog, revidiranog financijskog izvještaja za 2020. godinu objavljenog na službenim stranicama Zagrebačke burze.

Glavni cilj istraživanja je analizirati poslovanje poduzeća Koka d.d. na temelju dobivenih informacija iz financijskog izvještaja računa dobiti i gubitka koje su važne kod donošenja ispravnih poslovnih odluka vezanih za uspješnost poslovanja.

2 TEMELJNI PODATCI O DRUŠTVU

KOKA d.d. peradarsko prehrambena industrija dioničko je društvo osnovano 1961. godine u Varaždinu. Članica je poslovnoga prehrambenog sustava Vindija d.d. i smatra se kolijevkom hrvatske peradarske proizvodnje. Osnovna djelatnost društva je proizvodnja peradarskog mesa, mesnih prerađevina te paniranih proizvoda, proizvodnja jaja i peradi te proizvodnja stočne hrane.

Dionice društva nalaze se na službenom tržištu Zagrebačke burze, a na dan 31.12.2020. godine dioničari su: Vindija d.d. 97,8%, Logožar Zdenkica 0,07%, CERP 0,06%, Kordić Žarko 0,04%, Podgorelec Jelena 0,03%, Sačić Mirko 0,02%, Aladrović Alin 0,02%, grupa računa na kojima je uknjižena ista količina vrijednosnih papira 0,02%. Uvrštena količina dionica na Zagrebačkoj burzi koje društvo ima je 85.81 milijuna.

Temeljni kapital iznosi 180.644.000,00 kn i uplaćen je u cijelosti, a porijeklo kapitala je 100% domaći.

Što se tiče zaposlenih na dan 31.12.2020.godine društvo ima 1594 zaposlenih, a od ukupnog broja zaposlenih, žene čine 39,6%. Prosječna neto plaća iznosi 4.805 kn.

2.1 Vrijednosti društva

Društvo Koka d.d. ispred svega stavlja ispunjavanje želja i potreba potrošača uz istodobno razvijanje brendova kojima se vjeruje te njihov utjecaj na gastronomsko zadovoljstvo i zdravstveni status. Uspostavili su sustav proizvodnje pod sintagmom“ od polja do stola“ koji je certificiran prema standardima i normama, a time omogućuju proces proizvodnje u skladu s potrebama i očekivanjima potrošača, pri čemu prije svega vode računa o sigurnosti i kvaliteti proizvoda. Upravo takvom vizijom usredotočeni su na temeljne vrijednosti društva, a kvalitetom pariraju konkurenciji. U skladu s tim, osobitu pažnju posvećuju higijeni i zdravstvenoj ispravnosti hrane, koju analiziraju u vlastitom mikrobiološkom i kemijskom laboratoriju.

Koka d.d. jedina u Hrvatskoj ima znak „5 HR“ koji dokazuje da se svih pet faza integrirane proizvodnje odvija u Hrvatskoj. Cekin piletina nositelj je znaka „MESO HRVATSKIH FARMI“ za izvorno hrvatske proizvode.

„Naša strategija zasniva se na primjeni suvremenog znanja u svim područjima djelovanja. Stoga sve svoje napore usredotočujemo na ekološku zaštitu radnih procesa i podizanje ekološke

kulture, znanstveno utemeljenu kreaciju gastronomije i kulinarstva, modernu tehnologiju proizvodnje, funkcionalnu i estetsku ambalažu, napredno informatičko obrazovanje, socijalno osjetljivu cjenovnu politiku i sve ostale aktivnosti koje imaju za cilj zadovoljstvo krajnjeg kupca u sklopu društveno odgovornog poslovanja.“¹

Navedenim vrijednostima poštuju vodeća poslovna načela koja su implementirana u sam poslovni proces i prema kojima postupaju bez kompromisa.

Sigurnost i kvaliteta proizvoda je imperativ društva u daljnjem poslovanju i razvoju te se u tom smjeru prilagođavaju suvremenim nutricionističkim trendovima modernog doba.

2.2 Odgovornost društva

Politika Koke d.d. počiva na kvaliteti proizvoda, a vjerovanja su da to nije dovoljno za uspješno poslovanje, stoga njeguju društvena i socijalna načela kroz kontinuirano ulaganje u trajno obrazovanje zaposlenika, sudjelovanje u društvenoj zajednici kao i brizi za okoliš.

„Inicijativa raznolikosti kao jedna od temeljnih vrijednosti modernog društva odgovarajuće je prisutna u Koki d.d. Zaposlenice i zaposlenici cijene se prema kompetencijama i znanju, a dobra politika raznolikosti osnova je za razvoj potencijala svake osobe.“²

Važno je spomenuti kako Koka d.d. promovira odgovorno poslovanje koje podrazumijeva korektne međuljudske odnose unutar Društva. Koka d.d. članica je Grupe Vindija, a Vindija d.d. kao matično društvo potpisnica je programa Global Compact. To je najveća mreža na svijetu za društveno odgovorno poslovanje kojim se promiče borba protiv korupcije, poštovanje načela ljudskih prava i radničkih standarda te očuvanje okoliša. Dokazi primjene te filozofije u poslovanju mnoge su zelene površine koje ih okružuju i visoko poštovanje prirode uz provođenje politike očuvanja okoliša.

Sukladno socijalnim načelima, društvena odgovornost očituje se u aktivnom podupiranju raznih projekata te donacijama humanitarnim udrugama kao i pomoć koju pružaju razvoju varaždinskog sporta kroz financiranje sportskih klubova u sklopu projekta Grupe Vindija.

¹ Vizija, misija i strategija, službena stranica Vindija grupe; <http://www.vindija.hr/O-nama/Poslovni-sustav-Vindija/Vizija-i-misija.html?Y2lcNjI%3d>

² Hanfa.hr, Službeni registar propisanih informacija; https://www.hanfa.hr/SRPI/HR/2021/2021_04_30-743976_pdf

2.3 SWOT analiza

SWOT analiza je metoda strateške analize planiranja koja ima svoju dinamiku te se koristi kao ključni alat za donošenje kvalitetnih poslovnih odluka koje su temeljene na ključnim čimbenicima: snagama, slabostima, prilikama i prijetnjama s kojima se poduzeće susreće tijekom poslovnog ciklusa. Temelji se na podacima koji se prikupljaju i analiziraju za vrijeme ispitivanja tržišta. SWOT analizom detektiraju se slabosti koje se minimaliziraju uz istodobno maksimiziranje snage poduzeća, drugim riječima cilj SWOT analize je da se na što kvalitetniji način iskoriste šanse uz istovremeno smanjenje prijetnji iz poslovnog okruženja. Ona nam je od velike pomoći kod planiranja i ocjenjivanja poslovanja.

Tablica 1 SWOT analiza Koka d.d., obrada autora

SNAGE	SLABOSTI	PRILIKE	PRIJETNJE
<ul style="list-style-type: none"> -integrirana proizvodnja u Hrvatskoj -certifikat GMO-free piletina -uveden standard ISO 9001:2008 -kvalitetni i prepoznatljivi proizvodi -stručni i kvalitetni djelatnici -visoki standardi tehnologije -raširena distribucija proizvoda na inozemno tržište 	<ul style="list-style-type: none"> -negativni aspekti socijalno-demografske prirode -veliki utjecaj konkurencije u EU na tržištu robe i na tržištu rada -visoke cijena inputa-stočne hrane -nabava GMO-free soje 	<ul style="list-style-type: none"> -orijentacija na tržište EU kao i na globalno tržište -šira paleta asortimana proizvoda -ulaganje u IT, opremu, alate, ljudske resurse uspješne marketinške aktivnosti -modernizacija obrade tehnoloških voda -implementacija automatskih gnijezda na matičnim farmama -podizanje tehnološke razine i razvoj novih proizvoda 	<ul style="list-style-type: none"> -kontinuirana velika investicijska ulaganja -sektor peradarstva nije uključen u beneficije zajedničke poljoprivredne politike -u potpunosti izložen svim rizicima i fluktuacijama tržišta -jačanje konkurencije na tržištu -valutni rizici

Iz navedene analize možemo zaključiti da temeljne snage društva proizlaze iz proizvodnih kapaciteta i strukture proizvodno-prodajnog asortimana te visokoj kvaliteti proizvoda. Praćenje novih trendova u biološkoj proizvodnji podižu volumen proizvodnje, a samim tim širenje asortimana investiranjem u postojeće i nove proizvodne pogone te usmjerenost na širenje tržišta EU, kao i tržišta regije zasnovano na postignutom nad standardu proizvodnje GMO-free proizvoda i hrane. Koka d.d. cijeni kvalitetu i stručnost svojih zaposlenika koja je od iznimne važnosti za uspješnost poslovanja. Obzirom na to da je tržište sve turbulentnije i zahtjevnije, bitno je osvijestiti prijetnje, upravo na način da ojačaju navedene snage. Poslovanje na inozemnoj razini sa sobom nosi i valutne rizike, stoga trebaju voditi računa o njima.

3 FINANCIJSKO POSLOVANJE NA TEMELJU RAČUNA DOBITI I GUBITKA

„Račun dobiti i gubitka temeljni je financijski izvještaj kojim se prikazuju prihodi i rashodi te njihova razlika (dobit ili gubitak) u određenom obračunskom razdoblju. Ovaj izvještaj je posebno važan jer se na temelju njega ocjenjuje uspješnost poslovanja. Osnovni kategorijalni elementi računa dobiti i gubitka su prihodi, rashodi te njihova razlika dobiti ili gubitak.“ (Žager; Mamić Sačer; Sever Mališ; Ježovita; Žager: 2020.-109)

„Prihodi i rashodi su dinamičke kategorije te nastaju kao rezultat poslovnih aktivnosti koje utječu na uspješnost poslovanja. Novac pribavljen od izvora ulaže se u nabavu sirovina i materijala, sirovine se ulažu u proizvodnju, iz proizvodnje izlaze gotovi proizvodi koji se dalje prodaju i za koje se dobiva novac. Za taj novac se dalje kupuju inputi potrebni za obavljanje novog proizvodnog ciklusa i taj se proces dalje ponavlja.“ (Žager; Mamić Sačer; Sever Mališ; Ježovita; Žager: 2020.-109)

Slijedi detaljnije pojašnjenje prihoda i rashoda. Na kraju obračunskog razdoblja utvrđuje se rezultat poslovanja. Ukoliko su prihodi veći od rashoda, tada je ostvaren pozitivan rezultat poslovanja i slijedi raspodjela dobiti. Kod utvrđene bruto dobiti, poduzeće je dužno platiti porez na dobit, a rezultat nakon oporezivanja je neto dobit.

Neto dobit je moguće raspodijeliti na zadržanu dobit, isplatu dividende i rezerve ali imajući na umu da se prije svega mora izdvojiti u rezerve koje su regulirane zakonom. Prihodi i rashodi se promatraju kroz njihov utjecaj na povećanje ili smanjenje imovine. Ukoliko je rezultat poslovanja pozitivan, poduzeće povećava svoju imovinu i obrnuto.

U nastavku slijedi prikaz elemenata računa dobiti i gubitka kao i obrazloženje kroz navedene analize ovog financijskog izvještaja.

Tablica 2 Skraćeni račun dobiti i gubitka

Tek . broj	N a z i v	2019		2020		Index
		Svota	(%)	Svota	%	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Poslovni prihodi	1.313.295	99,7	1.272.904	99,7	96,9
2.	Poslovni rashodi	1.278.976	97,1	1.254.238	98,2	98,1
3.	Financijski prihodi	4.009	0,3	4.112	0,3	102,6
4.	Financijski rashodi	11.219	0,9	8.617	0,7	76,8
5.	Udio u dobiti od pridruženih poduzetnika	0	0,0	0	0,0	0,0
6.	Udio u gubitku od pridruženih poduzetnika	0	0,0	0	0,0	0,0
9.	UKUPNI PRIHODI (1+3+5+7)	1.317.304	100,0	1.277.016	100,0	96,9
10.	UKUPNI RASHODI (2+4+6+8)	1.290.195	97,9	1.262.855	98,9	97,9
11.	Dobit ili gubitak prije oporezivanja (9-10)	27.109	2,1	14.161	1,1	52,2
12.	Porez na dobit	6.104	0,5	3.034	0,2	49,7
13.	Dobit ili gubitak razdoblja (11-12)	21.005	1,6	11.127	0,9	53,0

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

Na temelju horizontalne analize možemo konstatirati da su ukupni prihodi u 2020. godini iznosili 1.277 milijardi kuna te su za 3,1% nominalno niži u odnosu na prethodnu godinu kada su ukupni prihodi iznosili 1.317 milijardi kuna. Pad prihoda uzrokovan je smanjenjem potražnje domaćeg tržišta u ljetnim mjesecima zbog utjecaja epidemije COVID-19.

Ukupni rashodi u 2020. godini iznosili su 1.263 milijardi kuna, dok su u 2019. godini iznosili 1.290 milijardi kuna, što pokazuje pad od 2,1%. iz razloga porasta operativnih troškova koji se odnose na troškove energije, usluge održavanja, troškove osoblja te troškove reklama i propagande.

Dobit prije oporezivanja u 2020. godini iznosi 14.161 milijardi kuna, a nakon oporezivanja 11.126 milijardi kuna što je ujedno i neto dobit koja pripada vlasniku te je manja za 47% nego prethodne godine. Na smanjenje bruto dobiti utjecala je nepovoljna dinamika ukupnih prihoda u odnosu na ukupne rashode te je primarno povezana sa smanjenjem realizacije prihoda od prodaje koji su niži od prošle godine za 40 milijuna kuna. Stoga donosimo zaključak da je Koka d.d. poslovala stabilno u 2020. godini što se očituje u visini i poboljšanju ključnih pokazatelja likvidnosti, zaduženosti i učinkovitosti ali manje ekonomičnije u odnosu na 2019. godinu jer je ostvarila manju dobit.

Kroz vertikalnu analizu sagledat ćemo u kojim su strukturama pojedinih elemenata nastale razlike s obzirom na 2019. godinu te koje su stavke bitno mijenjale prihode i rashode.

3.1 Prihodi

„Prihodi nastaju kao posljedica povećanja imovine ili smanjenja obaveza, i to onog dijela koji će utjecati na povećanje dobiti odnosno kapitala. Do povećanja imovine ili smanjenja obaveza dolazi iz raznih razloga. Neki se pojavljuju redovito, a neki sporadično, neki su vezani uz prodaju proizvoda, dok neki drugi npr. nastaju kao posljedica ulaganja u dionice ili obveznice. Ovisno po tome po kojoj osnovi nastaju, prihodi se dijele na poslovne i financijske.“ (Žager; Mamić Sačer; Sever Mališ; Ježovita; Žager: 2020.-112)

Poslovi prihodi nastaju iz glavnih poslovnih aktivnosti ovisno o vrsti djelatnosti kojom se poduzeće bavi npr. proizvodnja, trgovina ili usluge. To su prihodi iz svakodnevnih aktivnosti i u strukturi prihoda zauzimaju najznačajniji dio.

Financijski prihodi su produkt ulaganja novčanih plasmana u financijsku imovinu. Višak novčanih sredstava poduzeće ima mogućnosti uložiti u obveznice ili pak dionice, čak i posuditi novac ukoliko je nekome potreban te na taj način stječe pravo naknade u obliku dividende, kamate ili pozitivnih tečajnih razlika koje predstavljaju financijski prihod.

U kategoriji prihoda postoje i izvanredni prihodi koji nisu dominantni i redoviti, a ostvaruju se prodajom dugotrajne imovine kao što su nekretnina ili zemljište koje imaju veliku vrijednost te posljedično mogu utjecati na veliku dobit pa samim time treba obratiti pozornost kad analiziramo uspješnosti poslovanja.

Tablica 3 Struktura poslovnih prihoda

N a z i v	2019		2020		Index
	Svota	(%)	Svota	(%)	
1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
Prihodi od prodaje - unutar grupe	1.106.506	84,3	1.091.613	85,8	98,7
Prihodi od prodaje - izvan grupe	196.121	14,9	171.013	13,4	87,2
Prihodi na temelju upotr. vl. proizvoda i usluga	0	0,0	0	0,0	0,0
Ostali poslovni prihodi - unutar grupe	3.252	0,2	145	0,0	4,5
Ostali poslovni prihodi - izvan grupe	7.416	0,6	10.133	0,8	136,6
U k u p n o	1.313.295	100,0	1.272.904	100,0	96,9

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

Ukupni poslovni prihodi u 2020. godini iznosili su 1.273 milijardi kuna što je za 3.1% manje nego u 2019. godini. U strukturi poslovnih prihoda dominiraju prihodi od prodaje unutar grupe koji sudjeluju u strukturi sa 85,8%, što je za 1,5 postotnih poena više u odnosu na prethodnu

godinu. Prihodi od prodaje izvan grupe u 2020. godini u strukturi poslovnih prihoda sudjeluju sa 13,4% što je u odnosu na prethodnu godinu kad su sudjelovali sa 14,9%, manje za 1,5 postotnih poena. U strukturi ostalih poslovnih prihoda zabilježen je blagi porast od 0,8% u odnosu na 2019.godinu.

Tablica 4 Struktura financijskih prihoda

Tek. broj	N a z i v	2019		2020		Index
		Svota	(%)	Svota	(%)	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) - unutar grupe	0	0,0	0	0,0	0,0
2.	Prihodi od ulaganja u udjele (dionice) - sudjelujući interes	0	0,0	0	0,0	0,0
3.	Prihodi od ostalih dugotr. fin. ulaganja i zajmova - unutar grupe	2.993	74,7	2.573	62,6	86,0
4.	Ostali prihodi s osnove kamata - unutar grupe	0	0,0	0	0,0	0,0
5.	Tečajne razlike i ostali financijski prihodi - unutar grupe	80	2,0	138	3,4	172,5
6.	Prihodi od ostalih dugotr. fin. ulaganja i zajmova	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	Ostali prihodi s osnove kamata	104	2,6	62	1,5	59,6
8.	Tečajne razlike i ostali financijski prihodi	832	20,8	1.338	32,5	160,8
9.	Nerealizirani dobitci (prihodi) od financijske imovine	0	0,0	0	0,0	0,0
10.	Ostali financijski prihodi	0	0,0	0	0,0	0,0
6.	U k u p n o	4.009	100,0	4.111	100,0	102,5

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

U strukturi financijskih prihoda već na prvi pogled možemo uočiti poziciju tečajne razlike i ostali financijski prihodi unutar grupe koji su u 2020. godini u ukupnoj strukturi financijskih prihoda rasli za 72,5%. Također je istaknuta pozicija tečajne razlike i ostali financijski prihodi koja bilježi porast od 60,8% u ukupnoj strukturi financijskih prihoda u odnosu na 2019. godinu. Bitno je napomenuti da tečajne razlike nastaju pod uvjetom da poduzeće ima pozicije izražene u stranoj valuti ili s valutnom klauzulom te samim time rezultiraju pozitivne tečajne razlike u slučaju slabljenja, tj. deprecijacije domaće valute i negativne tečajne razlike koje nastaju prilikom jačanja, tj. aprecijacije domaće valute. Ukupni financijski prihodi su u 2020. godini veći za 2,5% u odnosu na 2019. godinu.

3.2 Rashodi

„Rashodi čine negativnu komponentu rezultata poslovanja. Nastaju kao posljedica trošenja odnosno smanjenja imovine ili povećanja obveza. Nasuprot prihodima, oni utječu na smanjenje kapitala. U vrijednost rashoda uključuje se vrijednost utroška (sirovine, materijali, strojevi, energija, ljudski rad itd.) koji su bili prijeko potrebni za stvaranje poslovnih učinaka (gotovih proizvoda). Ti poslovni učinci se prvotno evidentiraju kao stavka bilance (zalihe) i tek tada se prodaju njihova vrijednost postaje rashod razdoblja.“ (Žager; Mamić Sačer; Sever Mališ; Ježovita; Žager: 2020.-113)

Rashode dijelimo na redovne i izvanredne rashode, a u strukturi redovnih rashoda razlikujemo poslovne i financijski rashode. Poslovni rashodi nastaju kao rezultat obavljanja primarne djelatnosti poduzeća koje ujedno nazivamo rashodi prodanih učinaka, a rashodi razdoblja odnosno financijski rashodi nastaju kao posljedica korištenja tuđih novčanih sredstava.

Tablica 5 Poslovni rashodi

Tek. broj	N a z i v	2019		2020		Index
		Svota	(%)	Svota	(%)	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Promjena vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda	-9.021	-0,7	4.835	0,4	-53,6
2.	Materijalni troškovi	974.669	76,2	916.710	73,1	94,1
3.	Troškovi osoblja	131.534	10,3	133.241	10,6	101,3
4.	Amortizacija	53.554	4,2	55.496	4,4	103,6
5.	Ostali troškovi	27.397	2,1	33.701	2,7	123,0
6.	Vrijednosno usklađivanje	3.888	0,3	6.675	0,5	171,7
7.	Rezerviranja	0	0,0	0	0,0	0,0
8.	Ostali poslovni rashodi	96.955	7,6	103.580	8,3	106,8
9.	U k u p n o	1.278.976	100,0	1.254.238	100,0	98,1

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

Pad ukupnih rashoda već je evidentiran u računu dobiti i gubitka, pa sukladno tome bilježi se pad poslovnih rashoda u 2020. godini koji iznose 1.254 milijardi kuna, što je za 1,9% ispod razine u odnosu na 2019. godinu kada su iznosili 1.279 milijardi kuna.

Tablica 6 Struktura materijalnih troškova

Tek. broj	N a z i v	2019		2020		Index
		Svota	(%)	Svota	(%)	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Troškovi sirovina i materijala	794.319	81,5	739.589	80,7	93,1
2.	Troškovi prodane robe	21.564	2,2	18.526	2,0	85,9
3.	Ostali vanjski troškovi	158.786	16,3	158.595	17,3	99,9
4.	U k u p n o	974.669	100	916.710	100	94,1

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

U strukturi materijalnih troškova dominiraju troškovi sirovine i materijala koji sudjeluju s 80,7%. i manji su za 0,8 postotnih poena u odnosu na 2019. godinu. Ukupni troškovi u 2020. godini iznose 916.710 milijuna kuna i manji su za 5,9% u odnosu na 2019. godinu kad su iznosili 974.669 milijuna kuna.

Tablica 7 Struktura troškova osoblja

Tek. broj	N a z i v	2019		2020		Index
		Svota	(%)	Svota	(%)	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Neto plaće i nadnice	85.675	65,1	88.030	66,1	102,7
2.	Troškovi poreza i doprinosa iz plaća	28.669	21,8	27.669	20,8	96,5
3.	Doprinosi na plaće	17.190	13,1	17.542	13,2	102,0
4.	U k u p n o	131.534	100,0	133.241	100,0	101,3

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

Ukupni troškovi osoblja rasli su u 2020. godini po stopi od 1,3% u odnosu na 2019. godinu što nam govori da je rasla zaposlenost, a paralelno s njom rasli su i troškovi za plaće zaposlenika.

Kad je riječ o poslovnim rashodima, posebnu pozornost moramo obratiti na manipulativne kategorije koje nikome na plaćamo, a u konačnici mogu mijenjati imovinu, tj. smanjiti dobit. Amortizacija je trošak bez novčanog izdatka i nikada ne može biti izražena u minusu. Na poziciji amortizacije vidi se porast od 3,6% u odnosu na 2019. godinu. Objašnjenje koje se navodi iz bilješka uz financijske izvještaje je da društvo vrši procjenu očekivanog vijeka uporabe nematerijalne i materijalne imovine.

Na poziciji promjene vrijednosti zaliha proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda jasno se može uočiti da je stanje zaliha u minusu. Zalihe treba popisati i iskazati kao višak. Ova pozicija ima bilješku uz financijske izvještaje neovisnog revizora gdje se navodi da je revidirano ključno revizorsko pitanje te da se obavio popis i utvrđena je ispravnost iskaza popisanih zaliha, ispravnost rasporeda troškova na troškove proizvodnje i troškove razdoblja kao i točnost

razgraničenja zaliha te točnost povećanja ili smanjenja zaliha iskazanih u računu dobiti i gubitka.

Tablica 8 Struktura troškova vrijednosnog usklađenja

Tek. broj	N a z i v	2019		2020		Index
		Svota	(%)	Svota	(%)	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Dugotrajne imovine (osim financijske)	0	0,0	0	0,0	0,0
2.	Kratkotrajne imovine (osim financijske)	3.888	100,0	6.675	100,0	171,7
3.	U k u p n o	3.888	100,0	6.675	100,0	171,7

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

Porast vrijednosnog usklađivanja kratkotrajne imovine rasla je u strukturi troškova za 71,1%, a provodi se kako bi se otpisala neotplaćena potraživanja ili otpisale zalihe kojima je prošao rok.

„Društvo primjenjuje MSFI 16 standarde za ispravak vrijednosti očekivanih kreditnih gubitaka koji proizlaze iz neplaćenih događaja koji su mogući u slijedećih 12 mjeseci, a za potraživanja od kupaca i ugovornu imovinu, Društvo primjenjuje simplificirani pristupu kalkulaciji kreditnih gubitaka i stoga ne prati promjene kreditnog rizika već priznaje ispravak vrijednosti na temelju očekivanog doživotnog kreditnog gubitka na kraju svakog izvještajnog razdoblja.“³

U navedenom razdoblju zabilježene su veće potrebe za usklađivanjima.

³ Revidirano, konsolidirano financijsko izvješće Koke d.d., Službene stranice Zagrebačke burze; <https://eho.zse.hr/fileadmin/issuers/KOKA/FI-KOKA-7b044c46aaa846b334c17d8468e1187c.pdf>

Tablica 9 Struktura financijskih rashoda

Tek. br.	N a z i v	2019		2020		Index
		Svota	(%)	Svota	(%)	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Rashodi s osnove kamata i slični rashodi - unutar grupe	0	0,0	0	0,0	0,0
2.	Tečajne razlike i drugi rashodi - unutar grupe	62	0,6	119	1,4	191,9
3.	Rashodi s osnove kamata i slični rashodi	9.940	88,6	5.840	67,8	58,8
4.	Tečajne razlike i drugi rashodi	1.217	10,8	2.658	30,8	218,4
5.	Nerealizirani gubici (rashodi) od financijske imovine	0	0,0	0	0,0	0,0
6.	Vrijednosna usklađenja financijske imovine (neto)	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	Ostali financijski rashodi	0	0,0	0	0,0	0,0
5.	U k u p n o	11.219	100,0	8.617	100,0	76,8

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

Financijski rashod je trošak posudbe tuđih novčanih sredstava iz kojih proizlaze kamate koje poduzeće mora podmiriti ako je koristilo tuđa sredstva financiranja kao i negativne tečajne razlike koje nastaju ukoliko poduzeće ima imovinu ili obveze u stranoj valuti.

Iz strukture financijskih rashoda jasno je vidljivo da tečaj nije išao u korist poduzeća. Tečajne razlike i drugi rashodi unutar grupe u 2020. godini porasli su za 91,9% u odnosu na 2019. godinu. Paralelno su rasle tečajne razlike i drugi rashodi u 2020. godini i to za 118,4% u odnosu na prethodnu 2019. godinu.

3.3 Financijski rezultat

Tablica 10 Struktura financijskog rezultata

Tek. br.	N a z i v	2019		2020		Index
		Svota	(%)	Svota	(%)	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Iz poslovnih aktivnosti	34.319	126,6	18.666	131,8	54,4
2.	Iz financijskih aktivnosti	-7.210	-26,6	-4.505	-31,8	62,5
3.	Od udjela kod pridruženih poduzetnika	0	0,0	0	0,0	0,0
5.	U k u p n o	27.109	100,0	14.161	100,0	52,2

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

„Rezultat poslovanja se utvrđuje na kraju obračunskog razdoblja. Ako rashodom označimo vrijednost uloga u neki poslovni pothvat, a prihodom vrijednost koju iz tog pothvata ostvarimo, tada razlika između prihoda i rashoda predstavlja određenu dobit ili gubitak. Ukoliko su prihodi veći od rashoda, slijedi raspodjela dobiti. Iz ostvarenog rezultata poslovanja (bruto dobit)

odvaja se dio koji pripada državi na ime poreza, dok ostatak predstavlja neto dobit. Neto dobit pripada poduzeću i ono samo odlučuje o njegovoj preraspodjeli.“ (Žager; Mamić Sačer; Sever Mališ; Ježovita; Žager: 2020.-110-111)

U 2020. godini ostvarena je dobit od 14.161 milijuna kuna što je za 47,8% manje u odnosu na 2019. godinu kad je iznosila 27.109 milijuna kuna. Ostvareni financijski rezultat proizlazi iz poslovnih aktivnosti poduzeća i sudjeluje sa 131,08% dok su financijske aktivnosti negativne u oba dvije poslovne godine što automatski umanjuje dobit poduzeća.

Tablica 11 Operativni račun dobiti i gubitka (EBITDA model)

Tek . br.	N a z i v	2019		2020		Index
		Svota	(%)	Svota	%	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Poslovni prihodi	1.313.295	99,7	1.272.904	99,7	96,9
2.	Poslovni rashodi (minus amortizacija)	1.225.422	93,0	1.198.742	93,9	97,8
3,	EBITDA (1-2)	87.873	6,7	74.162	5,8	84,4
4,	Amortizacija	53.554	4,1	55.496	4,3	103,6
5,	EBIT (3-4)	34.319	2,6	18.666	1,5	54,4
6,	Financijski prihodi	4.009	0,3	4.111	0,3	102,5
7,	Financijski rashodi	11.219	0,9	8.617	0,7	76,8
8.	EBT (5+6-7)	27.109	2,1	14.160	1,1	52,2
9.	Porez na dobit	6.104	0,5	3.034	0,2	49,7
10.	E (Neto dobit)	21.005	1,6	11.126	0,9	53,0

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

„EBITDA je financijski izračun koji mjeri profitabilnost društva prije odbitaka koji se često smatraju nevažnim u donošenju poslovnih odluka. Drugim riječima to je neto dobit društva s određenim troškovima kao što su amortizacija, porezi i kamate. Mnogi investitori ne gledaju na EBITDA povoljno jer tretira društvo kao da nikad ne plaća kamate i poreze.“⁴

EBIT je zarada prije kamata i poreza koja mjeri dobit, a proizlazi iz redovnog poslovanja i sinonim je za operativnu dobit.

EBITDA za 2020. godinu bilježi blaži pad, a razlog tome je pad prihoda u 2020. godini za 15,60% u odnosu na 2019. godinu. Ukupna dobit prije poreza i kamata (EBIT) za 2020. godinu iznosi 18.666 milijuna kuna, što je pad za 45,60 % u odnosu na prethodnu 2019. godinu. Ukupna EBT ili gubitak prije poreza u 2020. godini iznosi 14.160 milijuna kuna i manja je za 47,80 % u odnosu na prethodnu 2019. godinu.

⁴ EBITDA Službena stranica Alpha Capitalis; <https://alphacapitalis.com/glossary/ebitda/>

4 FINANCIJSKO STANJE NA TEMELJU BILANCE

„Bilanca je temeljni financijski izvještaj koji prikazuje imovinu, obveze i kapital na određeni dan. Bilanca je posebno važan izvještaj jer ukazuje na financijski položaj poduzeća. Pod financijskim položajem uobičajeno se podrazumijeva stanje i međudnos imovine, obveza i kapitala određenog poduzeća.“ (Žager; Mamić Sačer; Sever Mališ; Ježovita; Žager: 2020.-93)

Bilanca ukazuje na to da pasiva i aktiva moraju biti u ravnoteži. Aktiva je resurs kojeg kontrolira poduzeće od kojeg očekuje buduće ekonomske koristi dok pasiva u svojoj strukturi sadrži obveze, tj. izvore financiranja aktive i kapital koji je u bilanci strukturiran kao temeljni vlasnički kapital. Drugim riječima, bilanca pokazuje što poduzeće posjeduje, odnosno koliko je snažno ali s druge strane što poduzeće duguje, a samim tim aludira na zdravlje i financijski položaj poduzeća.

Tablica 12 Skraćena bilanca

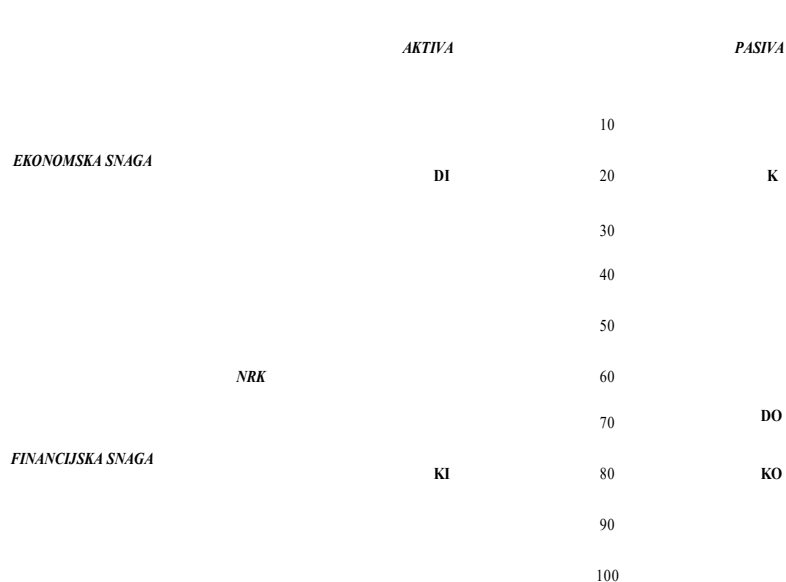
Tek. br.	N a z i v	31.prosinca 2019.		31. prosinca 2020.		Index
		Svota	%	Svota	%	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Potraživanja za upisani, a neupl. kapital	0	0,0	0	0,0	0,0
2.	Dugotrajna imovina	385.572	36,1	315.042	32,4	81,7
3.	Kratkotrajna imovina	680.534	63,7	657.525	67,5	96,6
4.	Plać. trošk. bud. razd. i obračunani prihodi	1.975	0,2	843	0,1	42,7
I.	UKUPNO AKTIVA (1+2+3+4)	1.068.081	100,0	973.410	100,0	91,1
5.	Kapital i rezerve	599.402	56,1	609.754	62,6	101,7
6.	Rezerviranja	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	Dugoročne obveze	46.465	4,4	67.217	6,9	144,7
8.	Kratkoročne obveze	422.214	39,5	296.439	30,5	70,2
9.	Odgod. plać. trošk. i prihod bud. razdoblja	0	0,0	0	0,0	0,0
II.	UKUPNO PASIVA (5+6+7+8+9)	1.068.081	100,0	973.410	100,0	91,1

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

Iz strukture bilance možemo zaključiti da je ukupna aktiva jednaka ukupnoj pasivi te je u 2020.godini iznosila 973.410 milijuna kuna i bilježi pad u odnosu na 2019. godinu za 8,9%. Najveću poziciju u strukturi aktive u 2020. godini zauzima kratkotrajna imovina koja sudjeluje sa 67,5% što je za 3,8 postotnih poena više nego prethodne 2019. godine. Dugotrajna imovina sudjeluje sa 32,4% što je u odnosu na prethodnu 2019. godinu manje za 3,7 postotnih poena.

U strukturi pasive najznačajnije mjesto zauzima udio kapitala koji u 2020. godini iznosi 609.754 milijuna kuna i čini 62,6% ukupne pasive. Slijede kratkoročne obveze s 30,5% te dugoročne obveze koje čine 6,9% pasive.

Iz bilance se može donijeti zaključak o financijskom i ekonomskom stanju poduzeća koje je prikazano u navedenom grafu.

Slika 1 Matrica bilance

Iz matrice bilance možemo iščitati da je poduzeće financijski stabilno jer je dugotrajna imovina pokrivena kapitalom i dugotrajnim obvezama. Poduzeće je likvidno, a kad kažemo likvidno, znači da je snažno. Snaga ili likvidnost poduzeća očituje se u omjeru kad su kratkotrajne obveze manje od kratkotrajne imovine. Kod analize bilance važno je spomenuti zlatna pravila. Zlatno bilančno pravilo odnosi se na dugotrajnu imovinu koja mora biti pokrivena kapitalom, a zlatno bankarsko pravilo nam ukazuje da kapital i dugotrajne obveze moraju pokriti dugotrajnu imovinu. Iz navedene matrice bilance možemo zaključiti da poduzeće zadovoljava oba zlatna pravila.

4.1 Imovina (aktiva)

„Imovina predstavlja resurse kojima se poduzeće koristi u ostvarivanju djelatnosti. Resursi mogu biti različiti (ljudi, novac, oprema, građevinski objekti, zalihe robe, energija itd.), no u bilanci se ne prikazuju baš svi resursi već samo oni koji su u skladu s računovodstvenim propisima i zadovoljavaju određene uvijete.“ (Žager; Mamić Sačer; Sever Mališ; Ježovita; Žager: 2020.-94)

Imovinu poduzeća možemo podijeliti u dvije kategorije i to na materijalnu i nematerijalnu imovinu. Materijalna imovina je fizički prisutna pa se iz tog razloga može vidjeti i dodirnuti dok nematerijalna imovina predstavlja imovinu koja je apstraktna, tj. ne može se ni dodirnuti ni vidjeti.

„Kratkotrajnu imovinu čini onaj dio ukupne imovine za koji se očekuje da će se pretvoriti u novčani oblik u vremenu krećem pretvoriti u novčani oblik u vremenu kraćem od jedne godine, dok je dugotrajna imovina ona imovina koja u tom obliku ostaju duže vezana i očekuje se da će se pretvoriti u novac u roku dužem od godinu dana.“ (Žager; Mamić Sačer; Sever Mališ; Ježovita; Žager: 2020.-95)

Tablica 13 Dugotrajna imovina

Tek . br.	N a z i v	31. prosinca 2019.		31. prosinca 2020.		Index
		Svota	(%)	Svota	(%)	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Nematerijalna imovina	317	0,1	232	0,1	73,2
2.	Materijalna imovina	311.344	80,7	285.827	90,7	91,8
3.	Financijska imovina	71.711	18,6	25.173	8,0	35,1
4.	Potraživanja	2.200	0,6	3.810	1,2	173,2
5.	Odgođena porezna imovina	0	0,0	0	0,0	0,0
6.	U k u p n o	385.572	100,0	315.042	100,0	81,7

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

Ukupna imovina za 2020. godinu iznosila je 315.042 milijuna kuna što je u odnosu na 2019. godinu manje za 18.3%.

U strukturi imovine dominira materijalna imovina sa čak 90,7%, dok nematerijalna imovina sudjeluje sa minimalnih 0,1%. Znatan porast u 2020. godini od 73,2 % bilježe ukupna potraživanja.

Tablica 14 Dugotrajna nematerijalna imovina

Tek. broj	N a z i v	31. prosinca 2019.		31. prosinca 2020.		Index
		Svota	(%)	Svota	(%)	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Izdatci za razvoj	0	0,0	0	0,0	0,0
2.	Koncesije, patenti, licencije, robne i uslužne marke, softver i ostala prava	317	100,0	232	100,0	73,2
3.	Goodwill	0	0,0	0	0,0	0,0
4.	Predujmovi za nabavu nematerijalne imovine	0	0,0	0	0,0	0,0
5.	Nematerijalna imovina u pripremi	0	0,0	0	0,0	0,0
6.	Ostala nematerijalna imovina	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	U k u p n o	317	100,0	232	100,0	73,2

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

Slijedom navedenog, materijalna imovina je uvjetno rečeno apstraktna. U tablici su prikazani njezini najvažniji oblici kao što su izdatci za razvoj, koncesije, patenti itd. Iz tablice možemo iščitati kako su na dan 31.12.2020. godine najveći i jedini udio u strukturi nematerijalne imovine zauzele koncesije, patenti itd. i to sa 73,2%.

Tablica 15 Dugotrajna materijalna imovina

Tek. broj	N a z i v	31. prosinca 2019.		31. prosinca 2020.		Index
		Svota	(%)	Svota	(%)	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Zemljište	147.939	47,5	151.204	52,9	102,2
2.	Građevinski objekti	97.518	31,3	87.249	30,5	89,5
3.	Postrojenja i oprema	39.550	12,7	26.590	9,3	67,2
4.	Alati, pog. Inventar i transportna imovina	4.189	1,3	3.114	1,1	74,3
5.	Biološka imovina	11.534	3,7	6.498	2,3	56,3
6.	Predujmovi za materijalnu imovinu	1.669	0,5	134	0,0	8,0
7.	Materijalna imovina u pripremi	8.930	2,9	11.022	3,9	123,4
8.	Ostala materijalna imovina	15	0,0	15	0,0	100,0
9.	Ulaganje u nekretnine	0	0,0	0	0,0	0,0
10.	U k u p n o	311.344	100,0	285.826	100,0	91,8

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

Na dan 31.12.2020. godine dugotrajna materijalna imovina iznosila je 258.826 milijuna kuna što je za 8,2% manje nego u prethodnoj 2019. godini. Značajan porast zabilježen je u strukturi materijalne imovine u pripremi za 23,4% u odnosu na 2019. godinu. Iz navedenog proizlazi da se ulagalo u dugotrajnu materijalnu imovinu koja se još nije počela koristiti.

„Investicije su u prehrambenoj industriji ključne za održavanje konkurentnosti i praćenje tehnološke razine grane, a svaka nova automatizacija proizvodnog procesa dovodi do povećanja produktivnosti. Timovi stručnjaka kontinuirano rade na razvoju novih razvojnih projekata pa je tako u 2020. godini unatoč brojnim neizvjesnostima u poslovanju nastavljeno s investicijama te su uložena znatna sredstva.“⁵

Tablica 16 Dugotrajna financijska imovina

N a z i v	31. prosinca 2019.		31. prosinca 2020.		Index
	Svota	(%)	Svota	(%)	
1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
Ulaganja u udjele (dionice) - unutar grupe	20	0,0	20	0,0	0,0
Ulaganja u ostale vrij.papire - unutar grupe	0	0,0	0	0,0	0,0
Dani zajmovi, depoziti i sl. - unutar grupe	71.538	99,8	25.000	99,3	34,9
Ulaganja u udjele (dionice) - sudjelujući interes	0	0,0	0	0,0	0,0
Ulaganja u ostale vrij.papire - sudjelujući interes	0	0,0	0	0,0	0,0
Dani zajmovi, depoziti i sl. - sudjelujući interes	0	0,0	0	0,0	0,0
Ulaganja u vrijednosne papire	0	0,0	0	0,0	0,0
Dani zajmovi, depoziti i sl.	153	0,2	153	0,7	0,0
Ostala ulaganja - metoda udjela	0	0,0	0	0,0	0,0
Ostala dugotrajna financijska imovina	0	0,0	0	0,0	0,0
U k u p n o	71.711	100,0	25.173	100,0	35

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

„Financijska imovina u osnovi predstavlja plasmane novca. Takav plasman novca najčešće se ostvaruje davanjem zajmova drugim poduzećima te kupnjom vrijednosnih papira. Cilj je takvog ulaganja zaštita kapitala i ostvarivanje ekonomske koristi, a najčešće su to kamate.“ (Žager; Mamić Sačer; Sever Mališ; Ježovita; Žager: 2020.-97)

Dugotrajna financijska imovina su financijska sredstva koja se ulažu u financijske oblike kao što su dionice ili obveznice i od kojih se očekuju buduće ekonomske koristi. Iz konkretnog primjera vidljivo je da nije bilo ulaganja u financijsku imovinu u tekućoj godini, već je zabilježen pad ukupne financijske imovine od 65%.

⁵ Službene stranice Zagrebačke burze; <https://eho.zse.hr/obavijesti-izdavatelja/view/37170>

Tablica 17 Potraživanja (dugoročna)

0	N a z i v	31. prosinca 2019.		31. prosinca 2020.		Index
		Svota	(%)	Svota	(%)	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Potraživanja od poduzetnika - unutar grupe	0	0,0	0	0,0	0,0
2.	Potraživanja od poduzetnika - sudjelujući interes	0	0,0	0	0,0	0,0
3.	Potraživanja od kupaca	2.200	100,0	2.043	100,0	92,9
4.	Ostala potraživanja	0	0,0	0	0,0	0,0
4.	U k u p n o	2.200	100,0	2.043	100,0	93

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

Ukupna dugoročna potraživanja u 2020. godini iznosila su 2.043 milijuna kuna i u odnosu na 2019. godinu bilježe blagi pad od 7%.

Tablica 18 Kratkotrajna imovina

0	N a z i v	31. prosinca 2019.		31. prosinca 2020.		Index
		Svota	(%)	Svota	(%)	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Zalihe	169.066	24,8	153.243	23,3	90,6
2.	Potraživanja	453.909	66,7	433.849	66,0	95,6
3.	Kratkotrajna financijska imovina	25.019	3,7	49.916	7,6	199,5
4.	Novac u banci i blagajni	32.540	4,8	20.515	3,1	63,0
5.	U k u p n o	680.534	100,0	657.523	100,0	96,6

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

Kad spominjemo kratkotrajnu imovinu, govorimo o obliku imovine za koju se u roku kraćem od godinu dana očekuju ekonomske koristi, tj. njezino pretvaranje u novčani oblik. Ukupna kratkotrajna imovina na dan 31.12.2020. godine iznosi 675.523 milijuna kuna što je za 3,4% manje nego prethodne 2019. godine.

U strukturi kratkotrajne imovine u 2020. godini dominiraju potraživanja i to sa 66%. Najveći porast zabilježen je kod kratkotrajne financijske imovine koja je u odnosu na godinu prije porasla za 99,5%.

Tablica 19 Zalihe

0	N a z i v	31. prosinca 2019.		31. prosinca 2020.		Index
		Svota	(%)	Svota	(%)	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Sirovine i materijal	112.337	66,4	101.318	66,1	90,2
2.	Proizvodnja u tijeku	29.517	17,5	25.905	16,9	87,8
3.	Gotovi proizvodi	27.197	16,1	26.019	17,0	95,7
4.	Trgovačka roba	14	0,0	0	0,0	0,0
5.	Predujmovi za zalihe	0	0,0	0	0,0	0,0
6.	Dugotrajna imovina namijenjena prodaji	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	Biološka imovina	0	0,0	0	0,0	0,0
8.	U k u p n o	169.065	100,0	153.242	100,0	90,6

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

„Zalihe predstavljaju materijalni oblik kratkotrajne imovine. Kao najčešći pojavni oblici zaliha pojavljuju se zalihe sirovina i materijala, zalihe proizvodnje, nedovršenih proizvoda, zalihe gotovih proizvoda i zalihe trgovačke robe.“ (Žager; Mamić Sačer; Sever Mališ; Ježovita; Žager: 2020.-97)

S obzirom da je Koki d.d. osnovna djelatnost proizvodnja, za očekivati je da će na pozicijama sirovine i materijala, proizvodnje u tijeku i gotovih proizvoda biti evidentirani veći iznosi. Primjećujemo da čak 66,1% strukturu zaliha čine sirovine i materijal, slijede gotovi proizvodi s 17% i proizvodnja u tijeku s 16,9%. Ukupne zalihe u 2020. godini bilježe lagani pad od 9,4% u odnosu na 2019. godinu.

Tablica 20 Potraživanja (kratkoročna)

0	N a z i v	31. prosinca 2019.		31. prosinca 2020.		Index
		Svota	(%)	Svota	(%)	
0	1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
1.	Potraživanja od poduzetnika - unutar grupe	429.502	94,6	412.005	95,0	95,9
2.	Potraživanja od poduzetnika - sudjelujući interes	0	0,0	0	0,0	0,0
3.	Potraživanje od kupaca	19.574	4,3	17.049	3,9	87,1
4.	Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika	6	0,0	14	0,0	233,3
5.	Potraživanja od države i drugih institucija	4.826	1,1	4.781	1,1	99,1
6.	Ostala potraživanja	0	0,0	0	0,0	0,0
7.	U k u p n o	453.908	100,0	433.849	100,0	95,6

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

„Potraživanja za koja se očekuje da će biti naplaćena u kraćem roku (do jedne godine) obično su potraživanja od kupaca za prodane proizvode ili izvršene u sluge, potraživanja od zaposlenih, potraživanja od države za više plaćene poreze itd. Iznos i struktura potraživanja posebno su zanimljive pozicije pogotovo kada nedostaje novaca za neku poslovnu aktivnost odnosno održavanje likvidnosti.“ (Žager; Mamić Sačer; Sever Mališ; Ježovita; Žager: 2020.-97)

U ukupnoj strukturi kratkoročnih potraživanja na dan 31.12.2020. godine najznačajnije mjesto zauzimaju potraživanja od poduzetnika unutar grupe u iznosu od 142,005 milijuna kuna. Koka d.d. članica je Društva Vindija d.d. Iz navedenog je vidljivo da se koriste krediti unutar Društva, a koji su uglavnom izloženi promjeni tečaja jer je značajan dio istih nominiran upravo u EUR-u i GBP-u.

Potraživanja od kupaca nominalno su manja za 12,9% u 2020. godini u odnosu na prethodnu 2019. godinu. Potraživanja od zaposlenika i članova poduzetnika u 2020.godini bilježe porast od 133,3% u odnosu na 2019. godinu iz razloga davanja pozajmica i predujmova zaposlenicima i članovima poduzetnika.

Tablica 21 Kratkotrajna financijska imovina

N a z i v	31. prosinca 2019.		31. prosinca 2020.		Index
	Svota	(%)	Svota	(%)	
1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
Udjeli (dionice) kod poduzetnika - unutar grupe	0	0,0	0	0,0	0,0
Ulaganja u ostale vrij. papire - unutar grupe	0	0,0	0	0,0	0,0
Dani zajmovi, depoziti i sl. - unutar grupe	10.000	40,0	14.069	28,2	140,7
Ulaganja u udjele (dionice) - sudjelujući interes	0	0,0	0	0,0	0,0
Ulaganja u ostale vrij. papire - sudjelujući interes	0	0,0	0	0,0	0,0
Dani zajmovi, depoziti i sl. - sudjelujući interes	0	0,0	0	0,0	0,0
Ulaganja u vrijednosne papire	0	0,0	0	0,0	0,0
Dani zajmovi, depoziti i sl.	15.019	60,0	35.848	71,8	238,7
Ostala financijska imovina	0	0,0	0	0,0	0,0
U k u p n o	25.019	100,0	49.917	100,0	199,5

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

Kao što smo spomenuli, od financijske imovine očekuje se transformacija u novac i to u roku kraćem od godinu dana, tj. tijekom jednog poslovnog ciklusa. Kod Koke d.d. razdoblje analize bilježi rast ukupne financijske imovine za gotovo 99,5% u 2020. godini. Razlog tome su dani zajmovi i depoziti koji sudjeluju u ukupnoj financijskoj imovini s 138,7% kao i dani zajmovi i depoziti unutar grupe koji sudjeluju s 40,7%.

4.2 Izvori financiranja (pasiva)

Pasivu bilance sačinjavaju vlastiti kapital i izvori financiranja imovine na određeni datum.

Slijedi prilaz pasive Koke d.d.

Tablica 22 Kapital i rezerve

N a z i v	31. prosinca 2019.		31. prosinca 2020.		Index
	Svota	(%)	Svota	(%)	
1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
Temeljni (upisani) kapital	180.644	30,1	180.644	29,6	100,0
Kapitalne rezerve	0	0,0	0	0,0	0,0
Rezerve iz dobiti	81.195	13,5	81.139	13,3	99,9
Revalorizacijske rezerve	1.170	0,2	451	0,1	38,5
Zadržana dobit ili preneseni gubitak (+/-)	315.387	52,6	336.393	55,2	106,7
Dobit ili gubitak poslovne godine (+/-)	21.006	3,5	11.127	1,8	53,0
Manjinski interes	0	0,0	0	0,0	0,0
U k u p n o	599.402	100,0	609.754	100,0	101,7

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

„Razlika između ukupne imovine i ukupnih obveza predstavljaju kapital vlasnika (vlasnička glavnica ili neto imovinu), i to je onaj dio imovine koji pripada vlasnicima poduzeća. Pritom se ne misli na neku određenu imovinu, već upravo na onaj ostatak koji ostaje nakon odbitka svih obveza. To je rezidualna vrijednost.“ (Žager; Mamić Sačer; Sever Mališ; Ježovita; Žager: 2020.-100-101)

Ukupni kapital i rezerve na dan 31.12.2020. godine iznose 609.754 milijuna kuna i bilježe porast od 1,7% u odnosu na 31.12.2019. godine kad su iznosili 599.402 milijuna kuna.

Jasno se može uočiti da je iskazana dobit raspoređena u zadržanu dobit. Tijekom 2019. i 2020. godine nije odobravana dividenda.

Tablica 23 Rezerve iz dobiti

N a z i v	31. prosinca 2019.		31. prosinca 2020.		Index
	Svota	(%)	Svota	(%)	
1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
Zakonske rezerve	9.032	11,1	9.032	11,1	100,0
Rezerve za vlastite dionice	0	0,0	0	0,0	0,0
Vlastite dionice i udjeli (odbitna stavka)	0	0,0	0	0,0	0,0
Statutarne rezerve	0	0,0	0	0,0	0,0
Ostale rezerve	72.162	88,9	72.107	88,9	99,9
U k u p n o	81.195	100,0	81.139	100,0	99,9

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

Neto dobit ostvarena u poslovnoj godini prvo se mora zakonski rasporediti, a tek nakon toga vlasnici je mogu rasporediti u ostale rezerve ali ne više od polovice tog iznosa.

Rezerve iz dobiti u konkretnom slučaju Koke d.d. na 31.12.2020. godine iznosile su 81.193 milijuna kuna i vidljiv je blagi pad za 0,1% te bi se moglo reći da stagniraju.

Tablica 24 Dugoročne obveze

N a z i v	31. prosinca 2019.		31. prosinca 2020.		Index
	Svota	(%)	Svota	(%)	
1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
Obveze prema poduzetnicima - unutar grupe	0	0,0	0	0,0	0,0
Obveze za zajmove, depozite i slično - unutar gr.	0	0,0	0	0,0	0,0
Obveze prema društvima - sudjelujući interes	0	0,0	0	0,0	0,0
Obveze za zajmove, depozite i slično - sudjel. interes	0	0,0	0	0,0	0,0
Obveze za zajmove, depozite i slično	0	0,0	0	0,0	0,0
Obveze prema bankama i dr. financ. Institucijama	45.090	97,0	65.945	98,1	146,3
Obveze za predujmove	0	0,0	0	0,0	0,0
Obveze prema dobavljačima	0	0,0	0	0,0	0,0
Obveze po vrijednosnim papirima	0	0,0	0	0,0	0,0
Ostale dugoročne obveze	1.375	3,0	1.272	1,9	92,5
Odgodena porezna obveza	0	0,0	0	0,0	0,0
U k u p n o	46.465	100,0	67.217	100,0	144,7

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

Ukupne dugoročne obveze na dan 31.12.2020. godine iznosile su 67.217 milijuna kuna, dok su u 2019. godini iznosile 46.465 milijuna kuna i bilježe porast od 44,7%. Najveći porast je zabilježen u strukturi obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama koje su na dan 31.12.2020. godine iznosile 64.945 milijuna kuna što je za 46,3 % više nego u 2019. godini. Do navedenog povećanja došlo je zbog otvaranja dugoročnih kredita Društvu na dan 31.12.2020. godine uz odobrenje banaka po kamatnim stopama od 1,95% do 4,30% godišnje.

Tablica 25 Kratkoročne obveze

N a z i v	31. prosinca 2019.		31. prosinca 2020.		Index
	Svota	(%)	Svota	(%)	
1	2	3	4	5	6 (4/2)*100
Obveze prema poduzetnicima - unutar grupe	5.641	1,3	1.453	0,5	25,8
Obveze za zajmove, depozite i slično - unutar gr.	0	0,0	0	0,0	0,0
Obveze prema društvima - sudjelujući interes	0	0,0	0	0,0	0,0
Obveze za zajmove, depozite i sl. - sudjel. interes	0	0,0	0	0,0	0,0
Obveze za zajmove, depozite i slično	0	0,0	0	0,0	0,0
Obveze prema bankama i drugim financijskim institucijama	178.697	42,3	128.933	43,5	72,2
Obveze za predjmove	0	0,0	0	0,0	0,0
Obveze prema dobavljačima	164.106	38,9	147.867	49,9	90,1
Obveze po vrijednosnim papirima	0	0,0	0	0,0	0,0
Obveze prema zaposlenicima	8.349	2,0	8.276	2,8	99,1
Obveze za poreze, doprin. slična davanja	8.194	1,9	5.509	1,9	67,2
Obveze s osnove udjela u rezultatu	52.591	12,5	194	0,1	0,4
Obveze po osnovi dugotrajne imovine namijenjene prodaji	0	0,0	0	0,0	0,0
Ostale kratkoročne obveze	4.636	1,1	4.207	1,4	90,7
U k u p n o	422.214	100,0	296.439	100,0	70,2

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

Ukupne kratkoročne obveze na dan 31.12.2020. godine iznose 296.439 milijuna kuna, a u istom periodu 2019. godine iznosile su 422.214 milijuna kuna i bilježe smanjenje za 29,8%.

U strukturi kratkoročnih obveza evidentirano je smanjenje i to na svim pozicijama, a razlog tome je podmirenje jednog dijela kratkoročnih kredita.

5 POKAZATELJI EKONOMSKE ANALIZE FINANCIJSKIH IZVJEŠTAJA

„Najznačajniji instrument analize financijskih izvještaja su financijski pokazatelji. Pokazatelj je racionalni ili odnosni broj, što podrazumijeva da se jedna ekonomska veličina stavlja u omjer s drugom ekonomskom veličinom. Financijski pokazatelji, s obzirom na vremensku dimenziju, u osnovi se mogu podijeliti na dvije skupine. Pojedinačni financijski pokazatelji grupiraju se u smislene skupine pokazatelja pa u tome smislu skupine pokazatelja likvidnosti, zaduženosti i aktivnosti primjenjuju za ocjenu sigurnosti poslovanja, a skupne pokazatelje aktivnosti, ekonomičnosti, profitabilnosti i investiranja za ocjenu uspješnosti poslovanja.“ (Žager; Mamić Sačer; Sever Mališ; Ježovita; Žager: 2020.-43, 101)

5.1 Pokazatelji uspješnosti

U navedenom poglavlju objasniti će se pokazatelji uspješnosti u koje ubrajamo ekonomičnost i profitabilnost te odnos stavki koje ukazuju na njih.

Tablica 26 Pokazatelj ekonomičnosti

Pokazatelj	Postupak	2019	2020
Ekonomičnost ukupnog poslovanja	ukupni prihodi/ukupni rashodi	1,02	1,01
Ekonomičnost prodaje	poslovni prihodi/poslovni rashodi	1,03	1,01
Ekonomičnost financiranja	financijski prihodi/financijski rashodi	0,36	0,48

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

„Postupak dobivanja pokazatelja ekonomičnosti je na temelju podataka iz računa dobiti i gubitka. Oni zapravo predstavljaju međusobni omjer između prihoda i rashoda, odnosno koliko je točno prihoda ostvareno po jedinici rashoda.“ (Žager; Mamić Sačer; Sever Mališ; Ježovita; Žager: 2020.-295) Dobiveni rezultat mora biti veći od 1 koji je indikator i granica ekonomičnog poslovanja.

Za konkretan primjer Koke d.d. u 2020. godini možemo utvrditi da je koeficijenti zadovoljavajući bez obzira što je vidljiva tendencija pada, ali se i dalje nalazi iznad indikatora 1. Slijedom navedenog možemo zaključiti da je ekonomičnost poslovanja u padu zbog pada prihoda uz istovremeno sporijeg rasta rashoda u odnosu na prethodnu godinu. U strukturi poslovnih prihoda evidentiran je veći udio financijskih prihoda na osnovi tečajnih razlika i ostalih financijskih prihoda koji su u konačnici povećali ukupne prihode te su utjecali na omjer prihoda i rashoda i na taj način utjecali na povećanje ekonomičnosti financiranja.

Tablica 27 Pokazatelj profitabilnosti

Pokazatelj	Postupak	2019	2020
Neto profitna marža	(neto dobit + kamate)/ukupni prihodi	0,02	0,02
Bruto profitna marža	(bruto dobit + kamate)/ukupni prihodi	0,03	0,02
Neto rentabilnost imovine (ROA)	(neto dobit + kamate)/ukupna imovina	0,03	0,02
Rentabilnost vlastitog kapitala (ROE)	neto dobit/vlastiti kapital	0,04	0,02
Učinkovitost imovine	poslovni prihodi/ukupna aktiva	1,23	1,31

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

Kod pokazatelja profitabilnosti obično se razmatraju pokazatelji marže profita i rentabilnost. Marža profita izračunava se na temelju podataka iz izvještaja o dobiti te daje ocjenu uspješnosti poduzeću, uvjetno rečeno, daje informaciju kolika mu je operativna sposobnost za stvaranjem zarade iz svoje osnovne djelatnosti. Prema dobivenim rezultatima za 2020.godinu poduzeće zadržava 0,02% ostvarenih ukupnih prihoda kao i prethodne godine. Neto rentabilnost imovine ima tendenciju pada u odnosu na prethodnu godinu za 0,01%, kao i rentabilnost vlastitog kapitala koji je ostvario 0,02%. manje povrata za vlasnike kapitala. Poslovni prihodi nad ukupnom aktivom ukazuju na učinkovitost imovine koja ima tendenciju rasta u 2020. godini za 0,08%.

5.2 Pokazatelji financijske stabilnosti i ekonomske snage

Tablica 28 Pokazatelj likvidnosti

Pokazatelj	Postupak	2019	2020
Koeficijent tekuće likvidnosti	kratkotrajna imovina/kratkoročne obveze	1,69	2,22
Koeficijent ubrzane likvidnosti	(kratkor.imovina-zalihe)/kratkoročne obveze	1,31	1,70
Koeficijent financijske stabilnosti	Dugotrajna imovina/(kapital+dugoročne obveze)	0,60	0,47
Radni kapital	kratkotrajna imovina-kratkoročne obveze	258.320	361.086

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

Pokazatelj likvidnosti utvrđuje se na temelju podataka koji su definirani u bilanci. Uobičajeni pokazatelji likvidnosti su koeficijent tekuće likvidnosti, koeficijent ubrzane likvidnosti i koeficijent financijske stabilnosti. Svi izračunati pokazatelji upućuju na tendenciju povećanja likvidnosti u tekućoj 2020. godini u odnosu na prethodnu 2019. godinu. To povećanje upućuje na smanjenje kratkoročnih obveza i povećanje ukupne likvidne kratkotrajne imovine.

Slijedom navedenog prikaza može se zaključiti da je stanje likvidnosti Koke d.d. zadovoljavajuće te da poduzeće zadovoljava zlatna pravila financiranja i ima dovoljnu rezervu likvidnosti.

Tablica 29 Pokazatelj solventnosti

Pokazatelj	Postupak	2019	2020
Koeficijent zaduženosti	ukupne obveze/ukupna imovina	0,44	0,37
Koeficijent vlastitog financiranja	glavnica/ukupna imovina	0,56	0,63
Koeficijent financiranja	ukupne obveze/glavnica	0,78	0,60
Pokriće troškova kamata	dobit prije poreza i kamata (EBIT)/kamate	-4,76	-4,14
Faktor zaduženosti	ukupne obveze/(zadržana dobit+amortizacija)	1,20	0,90
Stupanj pokrića I.	glavnica/dugotrajna imovina	1,55	1,94
Stupanj pokrića II.	(glavnica+dugoročne obveze)/dugotrajna imovina	1,68	2,15
Koefi. sposobnosti financiranja obveza	EBITDA/ukupne obveze	0,19	0,20
Koefi sposobno. financiranja dug.duga	EBITDA/dugoročni dug	1,89	1,10

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

„Solventnost (prema solventan, od lat. solvens, genitiv solventis: koji isplaćuje), sposobnost redovitoga, pravodobnog i urednoga podmirenja dospjelih obveza raspoloživim novčanim sredstvima. Određuje se omjerom imovine i obveza poduzeća, a omjer je kod solventnih poduzeća veći od 1 (imovina veća od dugova). Može se mjeriti i omjerom imovine i obveza po pojedinim stupnjevima ročnosti, koji također treba biti veći od 1.“⁶

Poželjno je da koeficijent zaduženosti bude što manji, tj. da se poduzeće što manje financira tuđim izvorima što pokazuje tendencija pada u 2020.godini kao i rast koeficijenta vlastitog financiranja u odnosu na prethodnu 2019. godinu. Iz pokazatelja solventnosti možemo zaključiti da su sve vrijednosti uredne i da je Koka d.d. solventna te da zadovoljava oba zlatna pravila (bankarsko i bilančno).

⁶ Solventnost, Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021.; <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=57112>

5.3 Pokazatelji aktivnosti

„Pokazatelji aktivnosti, koji se utvrđuju na temelju podataka iz bilance i računa dobiti i gubitka, obično se smatraju koeficijenti obrta imovine i pripadajući dani vezivanja.“ (Žager; Mamić Sačer; Sever Mališ; Ježovita; Žager: 2020.-294)

Tablica 30 Pokazatelj aktivnosti

Pokazatelj	Postupak	2019	2020
Koeficijent obrtaja ukupne imovine	ukupni prihodi/ukupna imovina	1,23	1,31
Koeficijent obrtaja kratkotr. imovine	ukupni prihodi/kratkotrajna imovina	1,94	1,94
Koeficijent obrtaja potraživanja	prihodi od prodaje/potraživanja od kupaca	67,09	74,66
Trajanje naplate potraživanja u danima	dani u godini (365)/koeficijent obrtaja potraživanja	5	5
Koeficijent obrtaja zaliha	prihodi od prodaje/zalihe	7,77	8,31
Dani vezivanja zaliha	dani u godini (365)/koeficijent obrtaja zaliha	47	44
Koeficijent obrtaja dobavljača	materijalni troškovi/obveze prema dobavljačima	5,94	6,20
Trajanje plaćanja dobavljač. u danima	dani u godini (365)/koeficijent obrtaja dobavljača	61	59
Cash gap - obrtni ciklus	dani vezivanja kupaca + dani vezivanja zaliha - dani vezivanja dobavljač	-9	-10

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

Iz koeficijenta obrtaja ukupne imovine može se uočiti trend povećanja, dok je koeficijent obrtaja kratkotrajne imovine zadržao istu vrijednost. To nam govori da se smanjuje prosječno trajanje obrta. Poduzeće je u tekućoj godini 1,31 puta obrnulo ukupnu imovinu, tj. na kunu ukupne imovine ostvarilo je 1,31 kuna ukupnih prihoda. Na isti način interpretiraju se i ostali koeficijenti obrta i svi su u zadovoljavajućim omjerima.

Cash gap ili novčani jaz baziran je na danima koji su potrebni da novac prođe kroz poslovni ciklus, tj. on nam pokazuje vrijeme obrtnog ciklusa od datuma nabave sirovina do naplate potraživanja. Kod Koke d.d., Cash gap je negativan što ukazuje potrebu za tuđim izvorima financiranja u obliku kredita kod dobavljača. Poduzeće jede svoju supstancu.

Tablica 31 Du Pontov sustav pokazatelja

Sustav pokazatelja	Postupak	2019	2020
Neto profitna marža	(neto dobit+kamate)/ukupni prihodi	0,02	0,02
Koeficijent obrtaja ukupne imovine	ukupni prihodi/ukupna imovina	1,23	1,31
Rentabilnost ukupne imovine i kapitala	neto profitna marža x koef.obrtaja ukupne imovine	0,03	0,02

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

Du Pontov sustav pokazatelja koristi se za upravljanje poslovanja i razvoj poduzeća. Također je skupni pokazatelj rentabilnosti kapitala i imovine. U 2020. godini zabilježen je pad i iznosi 2%.

5.4 Pokazatelji dodane vrijednosti

Tablica 32 Pokazatelj investiranja

Pokazatelj	Postupak	2019	2020
Zarada po dionici	neto dobit/broj dionica	23,26	12,32
CapEx	(dugotr. MI tek.god.-dugotr.MI preth.g.)+amort.tek.g.	63.502	29.978

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

Pokazatelj investiranja mjeri uspješnost ulaganja u dionice poduzeća. CapEx su kapitalni izdaci, odnosno to su ulaganja u imovinu između 2 godine uvećana za amortizaciju. Taj podatak koriste banke za određivanje potencijala poduzeća za otplatu glavnice duga.

Iz tablice danih pokazatelja uočen je pad u 2020. godini od 33.524 milijuna kuna u odnosu na prethodnu 2019. godinu. Razlog tome je manje ulaganje u dugotrajnu imovinu kao i pad zarade po dionici.

Tablica 33 VBM pokazatelj

Pokazatelj	Postupak	2019	2020
EVA (ekonomski dodana vrijednost)	(neto dobit+kamate) - troškovi kapitala (10%)	-27.716	-41.231
NPP (neto preostali profit)	neto dobit - tržišna cijena vlastitog kapitala (10%)	-38.935	-49.848
MV (tržišna kapitalizacija)* u tis.kn	tržišna cijena dionice x broj emitiranih dionica	85.804	319.734
MVA	tržišna kapitalizacija/knjigovodstvena vrijednost tvrtke	0,14	0,52

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

EVA i NPP bilježe negativni predznak pa sukladno tome nije stvorena dodana vrijednost jer neto dobit i kamate ne zadovoljavaju očekivanja vlasnika. Poduzeće je umanjilo svoju ekonomsku snagu.

MV pokazatelj ukazuje na to koliko poduzeće vrijedi na tržištu kapitala. U 2020.godini vrijednost Koke d.d. je 319.734 milijuna kuna.

MVA pokazatelj implicira na to da je Koka d.d. u 2020.godini vrijedila 0,52 puta više na tržištu kapitala nego što je njena knjigovodstvena vrijednost.

5.5 Pokazatelji potencijalnog bankrota

Tablica 34 Altmanov Z-score pokazatelj

Sintetski pokazatelj	Postupak	2019	2020
Altmanov pokazatelj	neto radni kapital/aktiva	0,24	0,37
	zadržana dobit/aktiva	0,02	0,01
	dobit prije kamata i poreza (EBIT)/aktiva	0,03	0,02
	vlastiti kapital/tuđi kapital	1,28	1,68
	prihodi/aktiva	1,23	1,31
Z-score		2,42	2,84

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

Altmanov Z-score je sintetički pokazatelj koji predviđa stečaj poduzeća u roku jedne do dvije godine, tj. procjenjuje kolika je opasnost od potencijalnog bankrota. Ukoliko je Z-score manji od 1 to upućuje na bankrot, od 1 do 3 postoji šansa za uspjehom ili propasti, a 3 i više je zdravo poduzeće.

Iz dobivenih rezultata, Z-score za 2020. godinu iznosi 2,84, što aludira na stabilno i zadovoljavajuće poslovanje Koke d.d. sa blagim porastom u odnosu na prethodnu godinu.

Tablica 35 Bex indeks pokazatelj poslovne izvrsnosti

Sintetski pokazatelj	Postupak	2019	2020
profitabilnost	EBIT/ukupna aktiva	0,03	0,02
stvaranje vrijednosti	neto dobit/vlastiti kapital*cijena (MV)	0,24	0,03
likvidnost	radni kapital/ukupna aktiva	0,24	0,37
snaga financiranja	5*(Neto dob.+Amort.)/Ukupne obveze	0,80	0,92
BEX	$0,388*ex1+0,579*ex2+0,153*ex3+0,316*ex4$	0,44	0,37

Izvor GFI za 2020. godinu, obrada autora

BEX indeks je pokazatelj poslovne izvrsnosti poduzeća u Republici Hrvatskoj na tržištu kapitala. Da bi poslovanje poduzeća bilo dobro referentna vrijednost treba biti veća od 2, interval od 1-2 ukazuje potrebu za unaprjeđenjem, a kad je interval manji od 1 ukazuje na to da je ugrožena egzistencija poduzeća.

Prema navedenim podacima, BEX indeks u 2020. godini iznosi 0,37, i niži je u odnosu na prethodnu 2019. godinu, što ukazuje da je ugrožena egzistencija te je nužno unaprijediti poslovanje. Odgovornost je na menadžmentu.

6 ZAKLJUČAK

Svoju poslovnu priču u Varaždinu je 1961. godine započela peradarska industrija Koka koja traje i postaje iz godine u godinu sve bogatija i sve rasprostranjenija. Prerasla je u najveću hrvatsku peradarsku industriju zahvaljujući predanom radu zaposlenika i prepoznatljivoj kvaliteti te s pravom nosi titulu tržišnog lidera prehrambene industrije u Hrvatskoj. Poslovanje temelji na etičkim načelima i vrijednostima, a odgovornost društva se ogleda u brizi kako za potrošača tako i za radnika. Upravo iz tih razloga Koka d.d. ima snažan tržišni položaj no usprkos tome mora voditi računa o svim rizicima i fluktuacijama tržišta. Provedenom analizom nad subjektom dolazimo do određenih financijskih rezultata i zaključaka. Protekla 2020. godina bila je izražena padom ukupnih poslovnih aktivnosti izazvanim pojavom epidemije Covid-19 što je imalo posljedice na poslovanje Koke d.d. Nepovoljna dinamika ukupnih prihoda u odnosu na ukupne rashode u 2020. godini uvjetovala je nižu bruto dobit koja je primarno povezana sa smanjenjem realizacije. Provedena detaljna analiza bilance Koke d.d. potvrđuje činjenicu da je poduzeće likvidno i ekonomski snažno jer joj je kratkotrajna imovina dovoljno velika i pokriva kratkoročne obveze. Financijsko stanje Koke d.d. ocjenjuje se stabilnim u 2020. godini, a očituje se u visini i poboljšanju ključnih pokazatelja likvidnosti. Faktor zaduženosti u 2020. godini ima tendenciju pada što je poželjno kao i rast koeficijenta vlastitog financiranja koji ukazuje da se poduzeće financira iz vlastitih izvora. Cash gap bilježi negativan predznak i aludira na potrebu promjene politike naplate s konkretnijim i represivnijim odlukama menadžmenta. Pokazatelji potencijalnog bankrota ukazuju da je nužno poboljšati poslovanje s naglaskom na održavanje dobrih poslovnih rezultata. Bitno je spomenuti da Koka d.d. posluje na domaćem i stranom tržištu pa je samim tim njezino poslovanje kompleksno i izloženo raznim globalnim izazovima, a utjecaj pandemije Covid-19 je upravo bio izazov za donošenje brzih reakcija i operativno prilagođavanje nastaloj situaciji. Ključ uspjeha leži u jačanju kadrovskog potencijala, razvoju novih proizvoda, daljnjem podizanju tehničke i tehnološke razine, snažnoj marketinškoj promociji, a poseban naglasak bio bi na ulaganja koja omogućuju ili pospješuju održivu proizvodnju. Uzevši u obzir sve navedene parametre, Koka d.d. teži beskompromisnom zadovoljstvu potrošača i na pravom je putu da to ostvari.

7 IZJAVA

Izjava o autorstvu završnog rada i akademskoj čestitosti

Ime i prezime studenta: Ivana Damjanović

Matični broj studenta: 1-016/19-PEI

Naslov rada: Analiza financijskog stanja i poslovanja poduzeća na temelju financijskih izvještaja te pokazatelja uspješnosti i sigurnosti

Pod punom odgovornošću potvrđujem da je ovo moj autorski rad čiji niti jedan dio nije nastao kopiranjem ili plagiranjem tuđeg sadržaja. Prilikom izrade rada koristio sam tuđe materijale navedene u popisu literature, ali nisam kopirao niti jedan njihov dio, osim citata za koje sam naveo autora i izvor te ih jasno označio znakovima navodnika. U slučaju da se u bilo kojem trenutku dokaže suprotno, spreman sam snositi sve posljedice uključivo i poništenje javne isprave stečene dijelom i na temelju ovoga rada.

Potvrđujem da je elektronička verzija rada identična onoj tiskanoj te da je to verzija rada koju je odobrio mentor.

Datum

Potpis studenta

8 POPIS LITERATURE

8.1 KNJIGE

Žager K; Mamić Sačer, I.; Sever S.; Žager L. (2020). Analiza financijskih izvještaja, načela-postupci-slučajevi, četvrto izdanje, Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika

8.2 INTERNETSKI IZVORI

Vizija, misija i strategija, službena stranica Vindija grupe; <http://www.vindija.hr/Onama/Poslovni-sustav-Vindija/Vizija-i-misija.html?Y2lcNjI%3d> (pristupano 15.02.2022.)

Hanfa.hr, Službeni registar propisanih informacija;

https://www.hanfa.hr/SRPI/HR/2021/2021_04_30-743976_pdf (pristupano 15.02.2022.)

Revidirano, konsolidirano financijsko izvješće Koke d.d., Službene stranice Zagrebačke burze; <https://eho.zse.hr/fileadmin/issuers/KOKA/FI-KOKA-7b044c46aaa846b334c17d8468e1187c.pdf> (pristupano 17.03.2022.)

EBITDA Službena stranica Alpha Capitalis; <https://alphacapitalis.com/glossary/ebitda/> (pristupano 02.04.2022.)

Službene stranice Zagrebačke burze; <https://eho.zse.hr/obavijesti-izdavatelja/view/37170> (pristupano 10.05.2022.)

Solventnost, Hrvatska enciklopedija, mrežno izdanje. Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021.; <https://www.enciklopedija.hr/natuknica.aspx?id=57112> (pristupano 08.06.2022.)

9 POPIS TABLICA I SLIKA

Tablica 1 SWOT analiza Koka d.d., obrada autora.....	6
Tablica 2 Skraćeni račun dobiti i gubitka.....	8
Tablica 3 Struktura poslovnih prihoda.....	9
Tablica 4 Struktura financijskih prihoda.....	10
Tablica 5 Poslovni rashodi.....	11
Tablica 6 Struktura materijalnih troškova.....	12
Tablica 7 Struktura troškova osoblja.....	12
Tablica 8 Struktura troškova vrijednosnog usklađenja.....	13
Tablica 9 Struktura financijskih rashoda.....	14
Tablica 10 Struktura financijskog rezultata.....	14
Tablica 11 Operativni račun dobiti i gubitka (EBITDA model).....	15
Tablica 12 Skraćena bilanca.....	16
Tablica 13 Dugotrajna imovina.....	18
Tablica 14 Dugotrajna nematerijalna imovina.....	19
Tablica 15 Dugotrajna materijalna imovina.....	19
Tablica 16 Dugotrajna financijska imovina.....	20
Tablica 17 Potraživanja (dugoročna).....	21
Tablica 18 Kratkotrajna imovina.....	21
Tablica 19 Zalihe.....	22
Tablica 20 Potraživanja (kratkoročna).....	22
Tablica 21 Kratkotrajna financijska imovina.....	23
Tablica 22 Kapital i rezerve.....	24
Tablica 23 Rezerve iz dobiti.....	24
Tablica 24 Dugoročne obveze.....	25
Tablica 25 Kratkoročne obveze.....	26
Tablica 26 Pokazatelj ekonomičnosti.....	27
Tablica 27 Pokazatelj profitabilnosti.....	28
Tablica 28 Pokazatelj likvidnosti.....	28
Tablica 29 Pokazatelj solventnosti.....	29
Tablica 30 Pokazatelj aktivnosti.....	30
Tablica 31 Du Pontov sustav pokazatelja.....	30
Tablica 32 Pokazatelj investiranja.....	31

Tablica 33 VBM pokazatelj	31
Tablica 34 Altmanov Z-score pokazatelj	32
Tablica 35 Bex indeks pokazatelj poslovne izvrsnosti.....	32
Slika 1 Matrica bilance.....	17

Ivana Damjanović

Datum rođenja: 28/12/1976

Državljanstvo: hrvatsko

Spol: Žensko

KONTAKT

 Hrvatska

 idamjanovic174@gmail.com

 (+385) 0954593182

europass

RADNO ISKUSTVO

14/11/2016 – TRENUTAČNO – Zagreb, Hrvatska

Referent salda-konti kupaca

Sveučilište u Zagrebu, Studentski centar

Knjiženje ulaznih i izlaznih faktura, priprema dokumentacije za plaćanje, usklađivanje sintetike i analitike, obračun kamata, zatvaranje stavaka, knjiženje kompenzacija, subvencija, obračunavanje odobrenih popusta, ovjera i slanje IOS-a, priprema dokumentacije za utuženje, slanje opomena, izrada potrebnih pomoćnih evidencija, sudjelovanje u izradi internog kontnog plana, vođenje kreditnog poslovanja, komunikacija i korespondencija s kupcima i odvjetničkim uredima, suradnja s revizijom, sastavljanje statističkog izvješća o dospjelim, a nenaplaćenim potraživanjima, izrada izvještaja o prijedlogu za otpis i ispravak vrijednosti potraživanja, čuvanje i pohranjivanje dokumentacije, praćenje zakona i drugih propisa.

01/08/2014 – 13/11/2016 – Zagreb

Samostalni referent u pisarnici

Sveučilište u Zagrebu, Studentski centar

Organizacija rada pisarnice i rada dostavljača, vođenje knjige prijema pošte, knjige ulaznih i izlaznih faktura, porto-blagajne, briga o pravovremenoj i urednoj otpremi pošte i svih vrsta poštanskih pošiljaka, vođenje registra spisa.

01/02/2005 – 31/07/2014 – Zagreb

Referent u turizmu

Sveučilište u Zagrebu, Studentski centar

Praćenje stanja turističkih usluga na tržištu, korespondencija s poslovnim partnerima, predlaganje programa promidžbe usluga, izrada i prodaja turističkih aranžmana, izrada statističkih izvještaja, kalkulacija cijena, kontroliranje i fakturiranje izvršenih usluga, izdavanje studentskih iskaznica ISIC i HI-EURO, prodaja putnog osiguranja, prodaja ulaznica za koncerte, arhiviranje dokumentacije, uređivanje i ažuriranje WEB stranice, zaprimanje i obrađivanje upita vezanih za iznajmljivanje kapaciteta hostela, organizacija rada recepcije hostela, sastavljanje statističkih izvještaja o ostvarenim noćenjima, suradnja sa Turističkom zajednicom Grada Zagreba.

10/02/2004 – 15/01/2005 – Ludbreg

Voditelj putničke agencije

L tours d.o.o.

Organizacija i planiranje rada putničke agencije, praćenje zbivanja na tržištu, sklapanje i ugovaranje poslova s poslovnim partnerima, izrada ponuda, izrada kalkulacija cijena, predlaganje marketinških akcija usmjerenih na unapređenje prodaje, izrada izvještaja o putničkim agencijama, redovito praćenje zakonskih propisa.

OBRAZOVANJE I OSPOSOBLJAVANJE

30/10/2019 – TRENUTAČNO – Zaprešić

Poslovna ekonomija i financije

Veleučilište Baltazar Zaprešić

08/01/2004 – Zagreb

- **Stručni ispit za voditelja poslovnice putničke agencije**
Sveučilište u Zagrebu, Ekonomski fakultet

28/01/2003 – 03/03/2003 – Čakovec

- **Uvjerenje o osposobljavanju za samostalnog knjigovođu**

Pučko Otvoreno Učilište u Čakovcu

01/09/1991 – 22/05/1995 – Varaždin

- **Kemijski tehničar**

Rudarska i kemijska škola u Varaždinu

JEZIČNE VJEŠTINE

MATERINSKI JEZIK/JEZICI: hrvatski

DRUGI JEZICI:

njemački

Slušanje B2	Čitanje B2	Govorna produkcija B2	Govorna interakcija B2	Pisanje B2
engleski				
Slušanje B2	Čitanje B2	Govorna produkcija B2	Govorna interakcija B2	Pisanje B2

DIGITALNE VJEŠTINE

Poznavanje rada u programima Synesis, Oracle, Navision. / MS Office (Word Excel PowerPoint) / Služenje komunikacijskim programima (Skype, Zoom)

KOMUNIKACIJSKE I MEĐULJUDSKE VJEŠTINE

- **Komunikacijske vještine**

Komunikacijske vještine stekla sam kroz sudjelovanje na različitim sastancima, kroz svakodnevni rad i komunikaciju s klijentima, samim time i sposobnost prilagođavanja promjenama, a iskustvo rada u timu naučilo me poštivanju mišljenja drugih kao i poštivanju radne etike.

- **Poslovne vještine**

Kroz rad u računovodstvu stekla sam točnost, preciznost i ažurnost u obavljanju radnih zadataka, brzo usvajanje novih radnih zadataka, kritičko razmišljanje, pouzdanost i odgovornost prema poslu te uspješnu komunikaciju s radnim kolegama i kupcima.

ORGANIZACIJSKE VJEŠTINE

- **Organizacijske vještine**

Planiranjem i organizacijom radnih zadataka te sposobnost upravljanja timom stekla sam radom u putničkoj agenciji i hostelu.

VOZAČKA DOZVOLA

- **Vozačka dozvola:** B